

Inkoop- en Aanbestedingsbeleid Waterschap Limburg 2025

Bezoekadres
Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres
Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN NL10NWAB0636750906
KvK 67682065

088-8890100
info@waterschaplimburg.nl
waterschaplimburg.nl

titel   Inkoop- en Aanbestedingsbeleid Waterschap Limburg 2025
subtitel
datum   27 november 2024
versie   4.0
status   Definitief
zaaknr.   2024-Z7694

vrijgave   Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van Team Inkoop
in samenwerking met Team Financiën en Control

Voorwoord

De Unie van Waterschappen (UvW) stimuleert de verdere professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk van de waterschappen. Professionalisering van deze praktijk is niet alleen een kwestie van het naleven van (Europese) wetten en regels, maar ook van aanvullend beleid. Het doel van het aanvullend beleid is om richting te geven aan de Inkoop- en aanbestedingspraktijk, een verdere professionalisering van het opdrachtgeverschap te ondersteunen en meer uniformiteit tussen waterschappen en andere overheidsinstellingen te bevorderen.

Sinds april 2013 werken de waterschappen met een geharmoniseerd Inkoopbeleid. Met het geharmoniseerd Waterschapsbeleid voor Inkoop en aanbesteden dragen de waterschappen bij aan de uniformering van de decentrale overheden. Nieuwe Europese richtlijnen zorgen ervoor dat dit beleid dient te worden herzien.

In 2015/2016 is dit beleid geëvalueerd en waar nodig herzien. Hierbij is tevens rekening gehouden met de nieuwe Europese regelgeving en daarop gebaseerde nationale wetgeving die op dat moment beschikbaar was.

Met dit beleid beogen waterschappen de volgende doelstellingen na te streven:

- Op een goede en verantwoorde wijze inkopen en aanbesteden;
- Aandacht te besteden aan de (verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit;
- Niet alleen bijdragen aan mogelijke besparingen, maar tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten realiseren;
- Mogelijkheden om bij het aanbesteden van opdrachten een rol toe te bedelen aan marktpartijen, gericht op het verkrijgen van duurzame en innovatieve oplossingen en ideeën.

Het Inkoopbeleid van Waterschap Limburg is in hoofdlijnen gebaseerd op het uniforme beleid van Unie van Waterschappen. Op onderdelen is het Inkoopbeleid Waterschap Limburg toegespitst op eigen visie en organisatie. Naast dit Inkoopbeleid is een Inkoophandboek geschreven. Hierin vindt u inhoudelijke verdieping van genoemde wet en regelgeving, processen en procedures.

Roermond, ...2018

.....

Handtekening ir. E.J.M. Keulers MMO, secretaris-directeur

0	Inhoudsopgave	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1	Inleiding	5
2	Definities	6
3	Inkoopvisie en -doelstellingen	7
4	Juridische uitgangspunten	8
5	Ethische en ideële uitgangspunten	12
6	Economische uitgangspunten	15
7	Organisatorische uitgangspunten	19

1 Inleiding

Waterschap Limburg (hierna het Waterschap) spant zich continu in voor (verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk.

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het Inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkoop bij het Waterschap plaatsvindt. Daarnaast dient dit beleid te worden gezien als toetsingskader¹. Aangezien Inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient het Waterschap continu bezig te zijn met het verbeteren van de Inkoopprocessen. Dit beleid draagt bij aan het realiseren van de doelen van het algemeen beleid van het Waterschap.

Bij het inkopen van Werken, Leveringen of Diensten gaat het Waterschap uit van:

1. Inkoopvisie en Inkoopdoelstellingen (hoofdstuk 4);
2. Juridische uitgangspunten: hoe gaat het Waterschap om met de relevante regelgeving? (hoofdstuk 5);
3. Ethische en ideële uitgangspunten: hoe gaat het Waterschap om met integriteit, de maatschappij en het milieu in haar Inkoopproces? (hoofdstuk 6);
4. Economische uitgangspunten: hoe gaat het Waterschap om met de markt en leveranciers? (hoofdstuk 7);
5. Organisatorische uitgangspunten: hoe koopt het Waterschap in? (hoofdstuk 8).

Inkooppakketstrategieën

Aanvullend op dit beleid is het mogelijk dat het Waterschap alleen of in samenwerking met andere waterschappen/aanbestedende diensten, per Inkooppakket of een samenstel van Inkooppakketten, beleid opstelt.

Inkoophandboek

In het Inkoophandboek zijn de uitvoeringsregels (processen, werkbeschrijvingen en handelingen) ten aanzien van Inkoop van Werken, Diensten en Leveringen nader uitgewerkt. Op deze wijze wordt een scheiding aangebracht tussen beleid (wat) en uitvoering (hoe). De scheidslijn tussen beiden is niet altijd even strikt te maken waardoor er sprake kan zijn van overlap.

---

¹ Dit beleid vervangt Inkoop- en Aanbestedingsbeleid van Waterschap Limburg 18 december 2019
5/20

2 Definities

In dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van het Waterschap.
Diensten	Overheidsopdracht voor diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Eigen Initiatief	Een innovatief idee aangereikt door een marktpartij voor nieuwe of aanzienlijk verbeterde goederen, diensten of processen.
Inkoop	Rechtshandelingen van het Waterschap gericht op de verwerving van Werken, Leveringen, of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Inschrijver(s)	Een ondernemer die een inschrijving heeft ingediend.
Leveringen	Overheidsopdracht voor leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van het Waterschap voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet 2012 en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/24/EU.
Ondernemer(s)	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Overheidsopdracht	Een overheidsopdracht voor werken, een overheidsopdracht voor leveringen, een overheidsopdracht voor diensten of een raamovereenkomst als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Sociale en andere specifieke diensten	Diensten als bedoeld in bijlage XIV van richtlijn 2014/24/EU.
het Waterschap	Waterschap Limburg
Werken	Overheidsopdracht voor werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.

3 Inkoopvisie en -doelstellingen

het Waterschap heeft de volgende Inkoopvisie opgesteld:

“De Inkoop die binnen Waterschap Limburg plaatsvindt is transparant, zorgvuldig, kostenbewust en organisatie breed uniform. Vanuit de focus op onze kerntaken en de omgeving, zoeken we aansluiting bij en interactie met innovatieve bedrijven. Hierbij staat een doelmatige besteding van onze middelen en duurzame invulling van inkopen vanuit de maatschappelijke functie voorop.”

Met dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid wil het Waterschap de volgende Inkoopdoelstellingen realiseren:

- a. Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.**

het Waterschap leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt het Waterschap efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven dienen daadwerkelijk bij te dragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de middelen staan centraal. het Waterschap houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers (binnen het beheersgebied) tot opdrachten van het Waterschap.
- b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en dus professionele inkoper en opdrachtgever zijn.**

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de Inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomangement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen het Waterschap en de Contractant. het Waterschap spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het Inkoopproces.
- c. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs - kwaliteit verhouding.**

Bij het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan het Waterschap ook interne en andere (externe) kosten betrekken in de afweging. het Waterschap gaat uit van Total Cost of Ownership (TCO); alle kosten die worden veroorzaakt door externe inkopen. Ook de kwaliteit van de te verwerven Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol; vandaar dat het Waterschap waar mogelijk gunt op de combinatie van prijs en kwaliteit.
- d. het Waterschap stelt een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor Ondernemers voorop.**

Zowel het Waterschap als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het Inkoopproces. het Waterschap verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt Inkoopproces uit te voeren. het Waterschap streeft ernaar het Inkoopproces volledig digitaal te laten verlopen. Naast de procedureleverlichting zorgt dit ook voor rechtmatigheidsborging.
- e. Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van het Waterschap.**

Inkoop dient ondersteunend te zijn aan de doelstellingen van de organisatie van het Waterschap en daar direct en voortdurend aan bij te dragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds afgeleid van de doelstellingen van het Waterschap.

4 Juridische uitgangspunten

4.1 Algemeen juridisch kader

het Waterschap leeft de relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving worden door het Waterschap restrictief toegepast. De voor dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De Europese Richtlijnen 2014/24/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen') en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtsbescherming richtlijn') vormen momenteel de belangrijkste basis.
- **(Herziene) Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit (AMvB):** dit nieuwe wettelijk kader implementeert de 'Aanbestedingsrichtlijnen'. Deze wet biedt één kader voor Overheidsopdrachten boven en onder de (Europese) drempelwaarden en rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Aanbesteding Reglement Werken 2016 (ARW 2016):** Dit reglement is een praktische uitwerking van de Aanbestedingswet 2012.
- **Gids proportionaliteit:** In de Aanbestedingswet 2012 is proportionaliteit als beginsel geïntroduceerd. Dit beginsel is uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit en heeft een directe relatie met de voorgenomen opdracht, de keuze voor een aanbestedingsprocedure en de contractvorm met Inkoopvoorwaarden. De Gids Proportionaliteit geeft door middel van voorschriften een uitleg aan de bedoeling van de wetsartikelen, onder het motto: toepassen of gemotiveerd afwijken.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijk kader voor overeenkomsten.
- **Mededingingswet:** Het opereren van marktpartijen wordt onder andere gereguleerd door de Mededingingswet. Bij aanbestedingen is het niet toegestaan dat Inschrijvers door concurrentievervalsing een opdracht gegund krijgen.

4.2 Uniforme documenten

het Waterschap hanteert uniforme documenten, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien zo min mogelijk met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. het Waterschap past bij betreffende Inkoop in ieder geval de meest recente versie van de volgende documenten toe:

- Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA);
- Klachtenafhandeling bij aanbesteden: Advies klachtenafhandeling, deel I, Ministerie van Economische Zaken, maart 2013;
- Algemene Waterschap Inkoop Voorwaarden versie 2018: AWIV, AWVODI, AWBIT;
- Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 ('UAV 2012') en de Uniforme administratieve voorwaarden voor geïntegreerde contractvormen 2005 ('UAV-GC 2005'). Voor zowel de UAV als de UAV-GC wordt tevens de geschillenregeling van toepassing verklaard (inhoudende dat bij geschillen niet de Raad voor Arbitrage voor de Bouw bevoegd is, maar de Rechtbank);
- Marktvisie "De Waterschappen als Publieke Opdrachtgever" met daarin integraal opgenomen de Gedragscode Publiek Opdrachtgeverschap van het Opdrachtgeversforum in de bouw;
- Nota Scheiding van Belang, 14 sept 2007 RWS (Rijkswaterstaat).

4.3 Algemene beginselen bij Inkoop

a. Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

het Waterschap neemt bij Overheidsopdrachten boven de (Europese) drempelwaarden en bij Overheidsopdrachten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers, inschrijvingen en contracten zijn evenredig in verhouding tot het voorwerp van de opdracht.
- **Objectiviteit:** De gestelde eisen en criteria om te bepalen of een Inschrijver geschikt is, zijn relevant voor de te verstrekken opdracht.
- **Non-Discriminatie (gelijke behandeling):** Gelijke omstandigheden worden niet verschillend behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Verkapte of indirecte discriminatie is verboden. Ook discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
- **Transparantie:** De gevolgde procedure is navolgbaar (en dus controleerbaar). Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende Inschrijvers behoren te weten waar ze aan toe zijn.

b. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

het Waterschap neemt bij zijn inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

4.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan Inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij Overheidsopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang past het Waterschap de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn opdrachten waarbij buiten Nederland gevestigde Ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

4.5 Waardebepaling van een opdracht

Om te kunnen bepalen welke marktbenaderingswijze dient te worden gevolgd, wordt de totale opdrachtwaarde (excl. BTW) vastgesteld conform de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit. het Waterschap wordt gezien als één opdrachtgever. Het splitsen van een opdracht is in principe toegestaan, mits de splitsing niet als doel heeft om de opdracht te onttrekken aan de toepassing van de aanbestedingsregels. Diensten of Leveringen die identiek zijn mogen niet gesplitst worden, onderdelen van een opdracht die bij elkaar horen mogen ook niet gesplitst worden. Dit houdt eveneens in dat een opdracht niet in tijd beperkt mag worden om de hoogte van de kostenraming te kunnen beïnvloeden. Daarnaast geldt het clusterverbod. Het is hierbij niet toegestaan opdrachten onnodig samen te voegen. Eventuele clustering dient in de aanbestedingsstukken deugdelijk gemotiveerd te worden.

4.6 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de geldende Regeling budgetbeheer en financieel mandaat Waterschap Limburg.

4.7 Samenwerken bij aanbestedingen

Als er een samenwerkingspartner is gevonden, is het van belang met deze partner een overeenkomst te sluiten waarin de essentiële voorwaarden voor het samenwerken worden geregeld. *In de aanbestedingsstukken wordt vermeld dat er sprake is van een gezamenlijk optreden waarbij goed gelet dient te worden op het eerder genoemde clusterverbod. Het kan zijn dat het wenselijk is aan te besteden in percelen om te voorkomen dat kleinere Ondernemers opdrachten mislopen door het samenwerken.*

4.8 Sociale en andere specifieke diensten

Sociale en andere specifieke diensten betreffen uitsluitend de in Bijlage XIV bij Richtlijn 2014/24 genoemde concrete diensten en kennen een verlicht regime. De procedure hoeft pas toegepast te worden als de opdracht een waarde van € 750.000,- of meer heeft. Als deze vereenvoudigde procedure niet wordt toegepast, dan is het Waterschap verplicht een van de gangbare procedures toe te passen.

4.9 Afwijkingsbevoegdheid

Aan de hand van de inhoudelijke kenmerken van een opdracht, de marktsituatie en/of de specifieke omstandigheden van het geval, kan men vooraf gemotiveerd afwijken van de gestelde Inkoopprocedure, voor zover een en ander op basis van de geldende regelgeving mogelijk is. Het toepassen van een andere procedure moet in het kader van rechtmatigheid ter goedkeuring worden voorgelegd aan de secretaris-directeur. Boven de drempel van de Europese aanbesteding bestaat in principe, de uitzonderingen in de Europese richtlijnen daargelaten, de verplichting Europees aan te besteden. Afwijken van de Inkoopvoorwaarden of het van toepassing verklaren van voorwaarden van de wederpartij is alleen mogelijk met toets van Inkoopadviseur of Adviseur Juridische Zaken.

4.10 Toetsing

Om in de praktijk te borgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving zijn in het Handboek Inkoop en Aanbesteden procedures opgenomen die een correct verloop van het aanbestedingsproces waarborgen. Het handboek zal steeds aan ontwikkelingen, zoals jurisprudentie en wetswijzigingen aangepast worden. Een toets op de naleving van de Europese aanbestedingsregels en de uitvoering van het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid maakt onderdeel uit van de accountantscontrole.

4.11 Klachtenregeling Aanbesteden

het Waterschap heeft ten behoeve van een snelle en laagdrempelige afhandeling van klachten bij aanbestedingen, een eigen klachtenmeldpunt ingesteld, conform het Advies klachtenafhandeling, deel I, Ministerie van Economische Zaken, maart 2013. In de aanbestedingsdocumenten wordt duidelijk opgenomen hoe een klacht kan worden ingediend en op welke wijze het Waterschap de klacht zal behandelen.

4.12 Geschillenregeling

Het Dagelijks Bestuur van het Waterschap heeft er voor gekozen alle geschillen die mochten ontstaan rond aanbestedingen, voor te leggen aan de bevoegde rechter van Rechtbank Limburg. Ditzelfde geldt ook voor geschillen ontstaan tijdens de precontractuele fase. Dit wordt in de aanbestedingsdocumenten opgenomen.

4.13 Aanpassen beleid

Het vaststellen van wijzigingen aan dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid is een bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur mandateert de Secretaris-Directeur om dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid zelfstandig aan te kunnen passen indien veranderde wet- en regelgeving (inclusief rechtspraak) deze aanpassingen vereisen (zoals bijvoorbeeld aangepaste drempelbedragen). Het Dagelijks Bestuur wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd over deze aanpassingen.

5 Ethische en ideële uitgangspunten

5.1 Integriteit

Het uitvoeren van Inkoop- en aanbestedingsprocedures is vanuit integriteitsoogpunt een kwetsbaar proces. Met dit Inkoop- en Aanbestedingsbeleid wordt beoogd om dit proces transparant, objectief en niet-discriminerend te laten verlopen. Dit beleid is daarmee een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid van het Waterschap.

a. het Waterschap stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Van bestuurders en ambtenaren wordt verwacht dat zij te allen tijde integer zijn en zich houden aan de binnen het Waterschap vastgestelde gedragscode integriteit. Zij dienen zakelijk en objectief te handelen, waardoor bijvoorbeeld belangenverstremming wordt voorkomen. Dit betekent dat men altijd in staat is verantwoording af te leggen over gemaakte keuzes zowel naar interne als externe betrokkenen. Deze transparantie geldt voor alle activiteiten binnen het Inkoopproces.

b. Publiek Opdrachtgeverschap

In aanvulling op de eigen gedragscode integriteit onderschrijft het Waterschap bij Werken de Gedragscode 'Publiek Opdrachtgeverschap' van het Opdrachtgeversforum in de Bouw. Deze code biedt medewerkers kaders voor de uitvoering van hun werkzaamheden in relatie tot opdrachtnemers. Daarnaast geeft de code aan wat opdrachtnemers van ons mogen verwachten en wat wij van de opdrachtnemers verwachten, van de voorbereiding van een project tot en met de afronding en evaluatie ervan.

c. Nota Scheiding van Belang 2007

In het contact met marktpartijen hanteert het Waterschap de Nota Scheiding van Belang 2007 van Rijkswaterstaat. Daarin zijn richtlijnen en maatregelen vastgelegd om belangenverstremming tegen te gaan bij aanbestedingen, zoals voorkennis en betrokkenheid bij de voorbereiding. In het verlengde daarvan kan het Waterschap Ondernemers vragen om een belangenbeschermingsplan. Dit plan dient aan te geven hoe een Ondernemer belangenverstremming voorkomt en biedt een goede basis voor vertrouwen, openheid en bewustzijn.

d. het Waterschap contracteert uitsluitend integere Ondernemers

het Waterschap verwacht ook dat Ondernemers integer handelen. het Waterschap wil enkel zaken doen met betrouwbare Ondernemers die zich bijvoorbeeld niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Op het moment dat hier niet aan wordt voldaan, wordt men uitgesloten als (mogelijke) leverancier. Potentiële leveranciers kunnen hierop worden getoetst met inachtneming van de uitsluitingsgronden van de Aanbestedingswet 2012. Als er reële vermoedens zijn van onregelmatigheden aan de zijde van de inschrijver(s), zoals bijvoorbeeld vooroverleg en/of prijsafspraken tussen inschrijvers, zal de inkoopende afdeling aan de Secretaris-Directeur een voorstel voorleggen om daarvan melding te doen bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

5.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

het Waterschap onderschrijft het belang van maatschappelijk verantwoord inkopen. Het volgt de ontwikkelingen en zal adequaat reageren op wet- en regelgeving.

met de omgeving, voor de omgeving

a. Duurzaam inkopen

het Waterschap heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. het Waterschap onderschrijft dan ook het “Klimaatakkoord Unie en Rijk 2010 – 2020” waarin de afspraak is opgenomen dat de waterschappen de ambitie hebben om 100% duurzaam in te kopen, 2015 e.v. (Programma Duurzame Bedrijfsvoering Overheid; DBO). Dit betekent dat voor de relevante productgroepen waarvoor criteriadocumenten zijn opgesteld, deze in Inkoopprocedures zijn toegepast. (zie PIANOo.nl). Door duurzaam in te kopen kan het Waterschap zijn invloed gebruiken om duurzame ontwikkelingen in ondernemingen te bevorderen.

Duurzaam inkopen is het meenemen van sociale- en milieuaspecten in het Inkoopproces zodanig dat dit leidt tot een daadwerkelijke levering van een product, dienst of werk dat voldoet aan de gestelde milieu- én sociale aspecten. Dit komt o.a. tot uitdrukking door het volgende:

- Bij de product- en marktanalyse inventariseert het Waterschap welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden; voor Werken vindt dit plaats in een zo vroeg mogelijk stadium van het project of van het ontwerpproces;
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningcriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidcriteria opgenomen, minimaal de criteria voor de kwalificatie van leveranciers, de minimumeisen en daar waar mogelijk ook de gunningcriteria, voor de productgroepen waarvoor criteria bekend zijn. (zie <https://www.mvicriteria.nl/nl/webtool?cluster=3#/6/3/nl>).
- Bij duurzaam inkopen dient sprake te zijn van een realistisch ambitieniveau waarbij het streven naar duurzaamheid in balans is met bedrijfseconomische doelstellingen. Concurrentie dient mogelijk te blijven en er dient geen sprake te zijn van hoge meerkosten. Duurzaam is niet per se duurder.

Aanpak Duurzaam GWW

het Waterschap onderschrijft bij het aanbesteden van werken de Aanpak Duurzaam GWW waarbij duurzaamheid onderdeel is van het aanbestedingsproces. De aanpak wordt toegepast voor aanbestedingen op het gebied van grond-, weg en waterbouw (GWW) met een geraamde waarde vanaf € 500.000,-. Door duurzaam in te kopen kan het Waterschap zijn invloed gebruiken om duurzame ontwikkelingen in ondernemingen te bevorderen.

b. Plan van aanpak maatschappelijk verantwoord inkopen

De Rijksoverheid heeft het Plan van aanpak maatschappelijk verantwoord inkopen overheden opgesteld. Dit plan is tot stand gekomen met bijdragen van Unie van Waterschappen (UvW) namens de waterschappen. In dit plan verschuift de ontwikkelrichting voor MVI/Duurzaam Inkopen van het toepassen van minimumeisen naar het aanmoedigen en/of uitnodigen van leveranciers om zo duurzaam mogelijke producten en diensten te leveren.

(Internationale) sociale voorwaarden

Werken, Leveringen en/of Diensten die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen worden geweerd.

Social Return

het Waterschap heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Het stimuleert daarom, waar mogelijk en doelmatig, de participatie van mensen met een afstand tot het arbeidsproces.

Innovatie

het Waterschap moedigt, daar waar mogelijk, innovatiegericht Inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat het Waterschap ruimte aan de Ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

6 Economische uitgangspunten

6.1 Product- en/of Marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en/of marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante mogelijkheden. Een marktanalyse leidt tot inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die in deze markt opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

6.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

a. het Waterschap acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.

het Waterschap streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. het Waterschap behoort in beginsel vrij te zijn in het maken van keuzes bij zijn Inkoop (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en)) maar met inachtneming van de (Europese) wet- en regelgeving.

b. het Waterschap kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van het Waterschap door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. het Waterschap kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

6.3 Lokale economie en MKB

a. het Waterschap heeft oog voor de lokale economie zijnde de ondernemers binnen het beheersgebied van het Waterschap, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale Ondernemers. Discriminatie wordt daarbij voorkomen en het Waterschap laat geen onnodige regionale, nationale, Europese of mondiale kansen liggen. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de Inkoop.

b. het Waterschap heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen behoren te krijgen. het Waterschap houdt echter bij zijn inkopen de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan het Waterschap doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

6.4 Samenwerken

De directie van het Waterschap heeft de wens dat, indien mogelijk, er bij aanbestedingen naar samenwerkingsmogelijkheden met andere aanbestedende diensten, waterschappen en/of overheden (Rijk, provincie, gemeente), wordt gekeken. Deze samenwerkingsverbanden m.b.t. de Inkoop samenwerking kunnen structureel zijn of incidenteel maar hebben allen ten doel om door middel van samenwerking zowel financiële- als kwaliteitsvoordelen voor alle waterschappen te realiseren. Dit alles voor zover een en ander op basis van de geldende regelgeving mogelijk is. Zie ook paragraaf 5.7.

Als er een samenwerkingspartner is gevonden, is het van belang met deze partner een overeenkomst te sluiten waarin de essentiële voorwaarden voor het samenwerken worden geregeld en eventuele fiscale aspecten en subsidiemogelijkheden in beeld worden gebracht.

In de aanbestedingsstukken wordt vermeld dat er sprake is van een gezamenlijk optreden waarbij goed gelet dient te worden op het eerder genoemde clusterverbod. Het kan zijn dat het wenselijk is aan te besteden in percelen om te voorkomen dat kleinere Ondernemers opdrachten mislopen door het samenwerken.

6.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

het Waterschap bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers dienen een eerlijke kans te krijgen bij het gunnen van een/de opdracht. Door proportioneel, objectief, non-discriminerend en transparant te handelen, bevordert het Waterschap een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). het Waterschap wenst geen Ondernemers te betrekken die de mededinging vervalsen.

6.6 Inkoop pakketstrategieën

Aanvullend op dit beleid is het mogelijk dat het Waterschap alleen of in samenwerking met andere waterschappen / aanbestedende diensten, per Inkoop pakket of een samenstel van Inkoop pakketten, beleid opstelt.

6.7 Bepalen van de Inkoop procedure

Bij het bepalen van de Inkoop procedure hanteert het Waterschap de volgende methode:

het Waterschap zal, met inachtneming van de Gids Proportionaliteit, bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij:

- Complexiteit van de opdracht;
- Gewenst eindresultaat;
- Aantal potentiële inschrijvers;
- Transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers;
- Omvang van de opdracht;
- Het type Inkoop en het karakter van de markt waarin de Ondernemers opereren.

het Waterschap kan ook gemotiveerd kiezen voor een lichtere procedure maar dit zal met een afwijking (zie paragraaf 5.8) binnen het Waterschap dienen te worden geregeld, behalve als er gekozen wordt voor een zwaardere procedure (motiveren in aanbestedingsstukken).

Schema drempelbedragen van Inkoopprocedures

	Werken (excl. btw)	Diensten en leveringen (excl. btw)
Enkelvoudig Onderhands	tot € 200.000	tot € 70.000
Meervoudig Onderhands (min. 3 en max. 5 offertes)	vanaf € 200.000 tot € 1.500.000	vanaf € 70.000 tot € 221.000
Nationaal	vanaf € 1.500.000 tot € 5.538.000	-
Europees	vanaf € 5.538.000	vanaf € 221.000

Raadpleeg voor nadere uitwerking en uitgebreide beschrijving van de werkwijzen van de Inkoopprocedures het Inkoophandboek.

6.8 Shortlistmethode

het Waterschap kan bij enkelvoudige en meervoudig onderhandse aanbestedingen de zogenaamde shortlist-procedure hanteren. Shortlisten zijn lijsten waarop ondernemers, leveranciers en dienstverleners staan die in aanmerking komen voor meervoudige en enkelvoudige onderhandse aanbestedingen van het Waterschap. het Waterschap heeft vooraf beoordeeld of deze ondernemers voldoen aan de geschiktheidseisen (kwaliteit en vaardigheden bij de uitvoering) en is bevoegd om bij een concrete aanbesteding een (objectieve) keuze te maken uit deze shortlist. Zo wordt transparant gehandeld. Doordat niet bij iedere inschrijving alle bewijsmiddelen betreffende geschiktheid te hoeven worden overlegd, worden op deze wijze de administratieve lasten teruggedrongen voor ondernemers en het Waterschap.

6.9 Vergoeding inschrijvingskosten

het Waterschap hanteert het beleid om geen vergoeding van inschrijvingskosten toe te kennen, tenzij inschrijvers disproportioneel hoge kosten moeten maken voor een inschrijving. Denk aan visiepresentaties, maquettes en modellen, schetsen of (constructie-)doorberekeningen, of wanneer inschrijvers een deel van de opdracht al moeten uitvoeren om de inschrijving in te kunnen dienen.

6.10 Eigen Initiatief

Een Eigen Initiatief (zoals bedoeld in hoofdstuk 3) met een geraamde opdrachtwaarde onder de Europese drempelbedragen kan door het Waterschap rechtstreeks aan de indiener gegund worden, zonder dat hiervoor een meervoudig onderhandse of Nationale procedure gevolgd hoeft te worden.

6.11 Aanbestedingsreglement

Uit de Aanbestedingswet volgt dat voor de aanbesteding van Werken het Aanbestedingsreglement voor Werken 2016 (ARW 2016) verplicht moet worden gehanteerd. Waterschap Limburg kiest ervoor om het ARW 2016 ook verplicht toe te passen bij Diensten en Leveringen (dus ook Diensten en Leveringen die niet gerelateerd zijn aan Werken). Hiervan kan alleen gemotiveerd worden afgeweken.

6.12 Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de overheidsopdracht of raamovereenkomst. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. het Waterschap wil niet het risico lopen dat verplichtingen niet nagekomen kunnen worden. Geen budget is geen opdracht.

6.13 Dossievorming

Tijdens het verloop van een Inkooptraject wordt een veelheid aan documenten geproduceerd, zowel intern als extern, die voor het vormen van het dossier van belang zijn. Het is belangrijk dat dossiers van aanbestedingen en Inkooptrajecten centraal te raadplegen zijn o.a. vanwege:

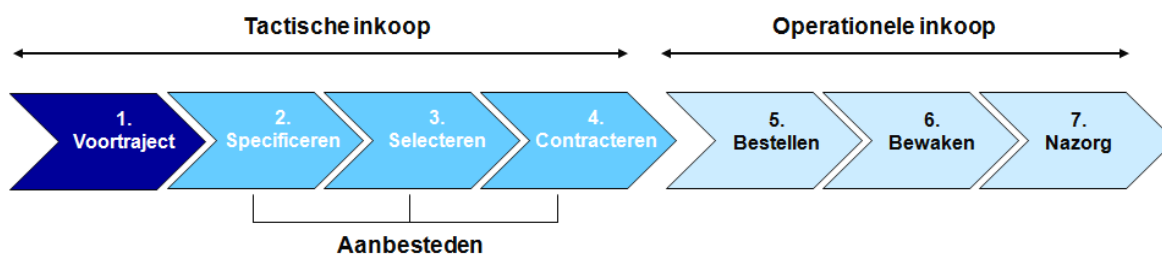
- voldoen aan de archiefwet;
- verantwoording achteraf, maar ook tijdens de uitvoering om aan te kunnen tonen bij controles (door bijvoorbeeld controller of accountant) dat alles rechtmatig is verlopen;
- (verdere)contractmanagement.

Anderzijds bevatten Inkoopdossiers vaak ook vertrouwelijke stukken waarvan het niet wenselijk is dat Opdrachtnemers die toegang hebben tot ons zaakstelsel, die kunnen inzien. Denk aan ramingen, gedetailleerde inschrijvingen van hun concurrenten, etc. Het is daarom van belang om passende maatregelen te nemen om dit te voorkomen.

7 Organisatorische uitgangspunten

7.1 Inkoopproces

Het Inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject. De specifieke kenmerken van een Inkoop zijn bepalend voor welke wijze en diepgang dit Inkoopproces wordt doorlopen. Deze werkwijze is vastgelegd in het Handboek Inkoop en Aanbesteden met daarin opgenomen eenduidige procedures, richtlijnen en hulpmiddelen.

7.2 Inkoop in de organisatie

De Inkoopfunctie bij het Waterschap is georganiseerd volgens het gecoördineerde model. Dit betekent dat de afdelingen verantwoordelijk zijn voor de eigen Inkoopactiviteiten. Dit op basis van functieomschrijvingen en de geldende bevoegdheden. Inkoop heeft daarbij een regierol op het Inkoopproces binnen de lijn- en projectorganisatie binnen het hele Waterschap (dus inclusief alle programma's zoals bijvoorbeeld het HWBP en WIB). De Inkoopfunctie en -rol wordt uitgevoerd door een centraal team Inkoop, bestaande uit Inkoopadviseurs.

De rol van de Inkoopadviseurs betreft het adviseren bij de diverse stappen van het Inkoopproces en op het gebied van innovatieve aanbestedings- en contractvormen. Bij Nationale en Europese aanbestedingen is het verplicht om Inkoop te betrekken. Naast advisering ligt de rol van de Inkoopfunctie op het centraal professionaliseren van Inkoop, up to date houden van rechtmatige Inkoopdocumenten en proactieve kennisoverdracht. Het centrale team Inkoop heeft ook een kader stellende rol op het gebied van recht- en doelmatig inkopen, waaronder het opstellen en laten vaststellen van dit Inkoopbeleid.

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. De betreffende budgetbeheerder is (eind)verantwoordelijk voor het Inkooptraject. Inkoop heeft daarbij een ondersteunende, faciliterende rol en is verantwoordelijk voor het recht- en doelmatig uitvoeren van het Inkoopproces.

Indien de budgetbeheerder en/of contractmanager, conform de procesafspraken en werkwijzen in het Inkoophandboek behoefte heeft aan Inkoopcapaciteit en/of -advies wendt hij of zij zich in eerste instantie altijd tot team Inkoop. Tot het eventueel inschakelen van extern advies wordt altijd in overleg met en onder regie van team Inkoop besloten.

7.3 Contractbeheer

In het kader van risicobeheersing en beheer van uitstaande verplichtingen is het van belang dat er registratie, beheer en evaluatie van contracten plaatsvindt. Binnen het Waterschap wordt contractbeheer ondersteund door een systeem dat registratie, beheer en evaluatie mogelijk maakt.

7.4 Contractmanagement

Contractmanagement leidt tot het vaststellen, structureren, inrichten, onderhouden en monitoren van het juiste type leveranciersrelatie. Het continue proces van identificeren en ontwikkelen van relaties op het juiste niveau met leveranciers speelt een belangrijke rol bij de realisatie van de Inkoopvoordelen, dat een professioneel Inkoopproces met zicht meebrengt. Optimaal wordt dit proces gestuurd vanuit de Inkooppakketstrategie. Bij het opstellen van een Inkooppakketstrategie houdt het Waterschap minimaal rekening met wet- en regelgeving en de uitgangspunten zoals geformuleerd in Hoofdstuk 5.

7.5 Leveranciersmanagement

Leveranciersmanagement leidt tot het vaststellen, structureren, inrichten, onderhouden en monitoren van het juiste type leveranciersrelatie. Het continue proces van identificeren en ontwikkelen van relaties op het juiste niveau met leveranciers speelt een belangrijke rol bij de realisatie van de Inkoopvoordelen, dat een professioneel Inkoopproces met zicht meebrengt.
Inkoop